

BÀI 2 TRANG 86 SGK LỊCH SỬ 9

Câu hỏi

Sưu tầm một số thơ ca tố cáo tội ác của thực dân Pháp và quân phiệt Nhật đối với nhân dân ta thời kì này.

Trả lời

- Tác phẩm “Vợ nhật” của nhà văn Kim Lân.
- Tác phẩm “Chuyện cũ Hà Nội” – Tô Hoài.
- Bài thơ “Đói” của Bằng Bá Lân.

Ví dụ: bài thơ : "Đói"

Năm Ất Dậu tháng ba còn nhớ mãi
Giống Lạc Hồng cực trái lấm đau thương!
Những thầy ma thất thểu ngoài đường
Rồi ngã gục không đứng lên vì... đói!
Đói tự Bắc Giang, đói về Hà Nội
Đói ở Thái Bình, đói tới Gia Lâm
Khắp đường xa những xác đói rên nằm
Trong nắng lửa trong bụi lấm co quắp
Giữa đồng trẻ chỉ còn đôi hố mắt
Động chút hồn sắp tắt của thầy ma;
Những cánh tay gầy quờ quạng khua khua
Như muốn bắt những gì vô ảnh,
Dưới mái tóc rối bù và kết bánh

Một làn da đen sạm bọc xương đầu
Răng nhe ra như những chiếc đầu lâu
Má hóp lại, răng hằn sâu góm ghiếc
Già, trẻ, gái, trai không còn phân biệt
Họ giống nhau như là những thầy ma
Như những bộ xương còn dính chút da
Chưa chết đã bốc xa mùi tử khí!
Mùi nhạt nhẽo nặng nề kỳ dị
Một mùi tanh, lộn mửa thoảng mà kinh
(Mùi tanh hôi ám ảnh mãi bên mình
Khiến cả tháng ăn không còn ngon bữa!)

Những thầy đó cứ xiu dần tắt thờ,
Năm cong queo mắt mở trừng trừng
Trong con người còn động lệ rung rung
Miệng méo xệch nhưng khóc còn dang dở
Có thầy chết ba hôm còn nằm đó
Ruồi tám phương bâu lại khóc vo vo
Rời ven đường đôi nhát cuốc hững hờ
Đắp đệm với những nấm mồ nông dối
Đói tự Bắc Giang, đói về Hà Nội
Đói ở Thái Bình, đói tới Gia Lâm
Rải ven đường những nấm mộ âm thầm

Được đánh dấu bằng ruồi xanh, cỏ tốt
Có nấm mộ quá nông, tro hài cốt
Mùi tanh hôi nồng nặc khắp không gian
Sau vài trận mưa nước xối chan chan
Ôi! thịt rửa xương tàn phơi rải rác!
Tại Hà Nội cũng như bao tỉnh khác
Những thầy ma ngày lếch đến càng đông
Dem ruồi theo cùng hơi hớm tanh nồng
Rồi ngã gục khắp đầu đường cuối ngõ
Thường sớm sớm cửa mỗi nhà hé mở
Rụt rè xem có xác chết nào chằng!
Tùng chiếc xe bò bánh rít khô khan
Mỗi sáng dạo khắp ngõ đường nhật xác,
Đó đây thò khô đét một bàn chân
Hay cánh tay gầy tím ngắt teo răn
Giơ chơi với như nín lẩn không khí
Như cầu cứu, như vẫy người chú ý
Có hơi thở tàn thoi thóp chưa thôi,
Có tiếng của mình, tiếng nấc những tròng người
Nhìn đăm lệt người chôn người chưa chết!
Bốn ngoại ô mở ra từng dãy huyết
Được lấp đầy bằng xác chết thường xuyên

Ruồi như mây bay rợp cả một miền
Chết! Chết! Chết! Hai triệu người đã chết!
Họ là những người quê non nước Việt
Sống cần lao bên ruộng lúa đồng khoai
Lúa xanh rờn nhờ họ đổ mồ hôi
Năm ấy, thuở Nhật Tây cùng đô hộ
Chúng thi nhau cướp của dân ta
Hết lúa rồi, hết sạch cả khoai ngô
Hết củ chuối, hết nhãn khô cả sắn!
Ngày giáp hạt không còn chi gặm nhấm
Đói cháy lòng đành nhá cả mo cau,
Nhai cả bèo và nuốt cỏ khô dầu!
Đói! Đói! Đói! Người nhao lên vì đói!
Đói tự Bắc Giang, đói về Hà Nội
Đói ở Thái Bình, đói tới Gia Lâm
Tạm biệt quê hương lê gót âm thầm
Trên rải rác mỗi nẻo đường đất nước
Từng gia đình dắt díu nhau lê bước
Đi lang thang mong sống tạm qua ngày
Đợi lúa lên hương, bông trĩu đầu cây
Hơn tháng nữa, sẽ hồi sinh, sẽ sống
Nhưng đau đớn hơi ơi là ảo mộng!

Họ ra đi hi vọng có ngày về
Nhưng chẳng bao giờ về nữa hỡi người quê
Dàn ngã gục khắp đầu đường xó chợ
Cùng lúc ấy trên đường rộn rã
Từng đoàn xe rộn rã thóc vàng tươi
Thóc của dân đen thóc của những người
Họ đang chết đói vì thực dân cướp thóc
Thóc chúng cướp phần vùng xài huy hoác,
Phần chúng đem đổ nát trong kho
Ô đau thương chưa từng thấy bao giờ
Trong lịch sử chưa bao giờ từng có
Hai triệu người vì thực dân lia bỏ
Nước thân yêu, oan uổng chết đau thương
Trong lúc đây đồng bát ngát ở quê hương
Lúa mơn mớn đang ra đồng trở trái
Lúa trĩu hạt vàng tươi say gập bội
Ngạt ngào hương thơm báo hiệu ấm no vui
Nhưng người đi không về nữa than ôi!
Lúa chín gục, chẳng còn ai gặt hái!
Ta nhớ mãi cái thời kỳ đen tối
Quên làm sao tội lỗi kẻ xâm lăng!
Những con người không còn khóc được

Quên làm sao mối thù hận không cùng!

Quên sao được hai triệu người chết đói!

Năm Ất Dậu tháng ba còn nhớ mãi

Giống lạc hồng cực trải lắm đau thương!

Những thầy ma thất thểu ngoài đường

Rồi ngã gục không đứng lên vì... đói!

Đói tự Bắc Giang, đói về Hà Nội

Đói ở Thái Bình, đói tới Gia Lâm.